

Enerhaugen Arkitektkontor A/S
Postboks 6645 Rodeløkka
0502 OSLO

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Dato:
	201303279-3	,	Arkivkode: A 221/101

221/101 M. FL. RIVERTZKE BOLIGKOMPLEKS - BYANTIKVARENS UTTALELSE - RIVING AV PIPER / OMLEGGING AV TAK / LOFTSUTBYGGING

Vi viser til henvendelse på e-post 13.12.2013, vedlagt redegjørelse, diverse flyfoto, takplan, samt gatefoto. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Tiltak

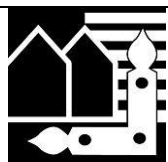
Det Rivertzke sameiet ønsker å utrede mulighetene for å legge til rette for utvidelse av leiligheter i tredje etasje til loft. Det er fremlagt et helhetlig forslag til plassering av nye loftsvinduer.

Berørte verneverdier

Det Rivertzke kompleks består av kvartalene Uelands gate, Thurmanns gate, Pontoppidans gate og Stockfleths gate. Bebyggelsen er oppført i tre etasjer i pusset tegl, med nybarokke ornamenter over dører og vinduer. De har mansardtak og høye gavler i annenhver rekke, for å gi variasjon. Bebyggelsen er tegnet av arkitekt Kristen Rivertz, og oppført i 1912. Med bakgrunn i sitt sosiale engasjement stiftet Rivertz et aksjeselskap, som skulle bygge billige arbeiderboliger med mest mulig sol og luft.

Oslo Byleksikon redegjør slik for prosessen: «Han var uenig med kommunen og andre arkitekter, som ville bygge eneboliger og hagebyer. Rivertz mente dette aldri ville løse boligproblemet. Selskapet bygde derfor dette komplekset, som kommunen riktignok senere måtte støtte økonomisk for at det skulle bli ferdig. Da var det ikke bare enestående i Norge; ingen hadde sett maken i utlandet heller. Orientert nord-sør, med gateformede gårdsrom, ligger fem rekker leiegårder, tilsvarende den senere funksstilens lameller.

Bebyggelsen er oppført som boliger for fabrikkarbeiderne langs Akerselva og inneholdt opprinnelig til sammen 479 leiligheter på ett og to rom med kjøkken. Noen hadde wc i leiligheten, andre i trappen. I dag er flere leiligheter slått sammen, og det totale antall leiligheter er dermed redusert.

Byantikvarens vurdering

Det Rivertzke kompleks er unikt. Det er den første kjente lamellbebyggelse i Oslo, og er en forløper for den senere lamellbebyggelsen vi kjenner godt fra 50-tallet. Etter Byantikvarens vurdering har bebyggelsen nasjonal verdi, og Byantikvaren har allerede anbefalt at Rivertzkvartalene fredes, i forbindelse med et pågående samarbeid med Riksantikvaren. Samarbeidet har som siktemål å sikre representasjon av ulike bygningstyper på fredningslisten.

I det Rivertzke kompleks utgjør mansardtak med oppstikkende gavlmotiv en viktig del av de relativt enkle bygningenes arkitekturuttrykk. Mansardetasjen er videre opprinnelig innredet til beboelse, og er utstyrt med store vinduer, som i fasaden under. Byantikvaren ser det som svært viktig at dette områdets særpreg – og dermed også takflater – ikke endres. Bebyggelsen karakter vil svekkes og endres dersom den tette og rolige øvre takflaten oppstykket med loftsvinduer. Takflaten er bygningens femte fasade, og i dette tilfellet utgjør den et bevisst arkitekturmotiv. Vi anser at verneverdiene til området vil svekkes vesentlig ved en utbygging, og anser at takflatene er ferdig utbygd slik de nå står. Vi har få områder i Oslo, der loftene står urørt. Vi har valgt noen få unike områder, der vi ikke ønsker inngrep i takflate. Det gjelder foreløpig Jessenløkken på Majorstua – og Det Rivertzke Kompleks. Det vil sikre at dette unike og flotte området bevarer sin verdi ubeskåret også for fremtiden.

Konklusjon

Byantikvaren anser at de unike verneverdiene til Det Rivertzke Kompleks vil svekkes betraktelig ved en utbygging av loft, og etablering av loftsvinduer i takflatenes øvre del. Byantikvaren anser at takflatene er ferdig utbygd, slik de nå står.

Vi viser til at området etter vår vurdering har nasjonal verdi og er i fredningsklasse. Dersom det likevel fremmes søknad om tiltak, vil Byantikvaren vurdere igangsetting av fredningssak samt be om at det nedlegges midlertidig forbud mot tiltak for området.

Med hilsen

Morten Stige
avdelingsleder

Cathrine Reusch
antikvar

Godkjent og ekspedert elektronisk

Kopi: Det Rivertzke Sameiet v/ Hege Laskemoen

